HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

8 martie 2007 *

În cauza C-289/05,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Rovaniemen hallinto-oikeus (Finlanda), prin decizia din 15 iulie 2005, primită de Curte la 19 iulie 2005, în procedura

Länsstyrelsen i Norrbottens län

împotriva

Lapin liitto,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul P. Jann, președinte de cameră, domnii K. Lenaerts, E. Juhász, J. N. Cunha Rodrigues (raportor) și K. Schiemann, judecători,

* Limba de procedură: finlandeza.

avocat general: domnul L. A. Geelhoed,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Länsstyrelsen i Norrbottens län, de domnul P.-O. Eriksson și de doamna L. Anttila, în calitate de agenți;

— pentru guvernul finlandez, de doamna E. Bygglin, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii P. Aalto și L. Flynn, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 septembrie 2006,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea punctului 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 1685/2000 al Comisiei din 28 iulie 2000 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor în cadrul operațiunilor cofinanțate de Fondurile structurale (JO L 193, p. 39, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 29), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 448/2004 al Comisiei din 10 martie 2004 (JO L 72, p. 66, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 144, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1685/2000").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Länsstyrelsen i Norrbottens län [guvernul provincial al Norrbotten (Suedia), denumit în continuare „guvernul provincial"], pe de o parte, și Lapin liitto [consiliul regional al Laponiei (Finlanda)], pe de altă parte, având ca obiect o cerere a guvernului provincial de obținere a unei contribuții financiare pentru costurile de asistență tehnică în cadrul programului Interreg III A Nord, cofinanțat de Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) (denumit în continuare „programul"), aferente anilor 2001 și 2002.

Cadrul juridic

3 Articolul 32 alineatul (1) paragraful al treilea din Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului din 21 iunie 1999 de stabilire a dispozițiilor generale referitoare la Fondurile structurale (JO L 161, p. 1) prevede:

„[...] Plățile intermediare și plățile soldului se referă la cheltuielile efectiv plătite, care trebuie să corespundă plăților efectuate de beneficiarii finali, și justificate prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare doveditoare echivalentă." [traducere neoficială]

4 Anexa la Regulamentul nr. 1685/2000, în versiunea inițială, intitulată „Reguli de eligibilitate", prevede:

„Regula nr. 1 — Cheltuieli contractate efectiv

1. Plăți efectuate de beneficiarii finali

1.1. Plățile efectuate de beneficiarii finali în înțelesul celui de al treilea paragraf din articolul 32 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 [...] sunt plăți în numerar, sub rezerva excepțiilor menționate la punctul 1.4.

[...]

1.4. În condițiile stabilite la punctele 1.5, 1.6 și 1.7, costurile de amortizare, contribuțiile în natură și costurile generale pot fi de asemenea incluse în plățile prevăzute la punctul 1.1. Cu toate acestea, aportul Fondurilor structurale la finanțarea unei operațiuni nu depășește cheltuielile eligibile totale, cu excepția contribuțiilor în natură, la sfârșitul operațiunii.

[...]

1.7. Costurile generale constituie cheltuieli eligibile, cu condiția ca ele să se bazeze pe costuri reale legate de aplicarea operațiunii cofinanțate de Fondurile structurale și să fie afectate operațiunii în proporția cuvenită, după o metodă echitabilă și justificată corespunzător.

[...]

1.9. Statele membre pot aplica norme interne mai stricte pentru a stabili cheltuielile eligibile în conformitate cu punctele 1.5, 1.6 și 1.7.

2. Justificarea cheltuielilor

Ca regulă generală, plățile efectuate de beneficiarii finali sunt însoțite de facturile achitate. Dacă acest lucru se dovedește imposibil, plățile sunt însoțite de documente contabile cu valoare justificativă echivalentă.

[...]"

5 În temeiul articolului 2 și al articolului 3 al treilea paragraf din Regulamentul nr. 448/2004, începând cu 5 august 2000, punctele 1.4, 1.7 și 1.9 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000, versiunea inițială, au devenit punctele 1.5, 1.8 și, respectiv, 1.10 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000.

6 Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 438/2001 al Comisiei din 2 martie 2001 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului privind sistemele de gestionare și control pentru asistența acordată prin Fondurile structurale (JO L 63, p. 21, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 29) prevede:

„În cazul formelor de asistență cu beneficiari în mai mult de un stat membru, statele membre în cauză hotărăsc de comun acord măsurile comune necesare pentru o bună gestiune financiară, ținând seama de legislațiile interne, și informează Comisia cu privire la aceste măsuri. Comisia și statele membre în cauză își asigură reciproc asistența administrativă necesară."

7 În temeiul articolului 19, citat anterior, Republica Finlanda și Regatul Suediei au semnat la 24 și la 31 octombrie 2002 un „Memorandum of understanding on the implementation of the Community Initiative programme INTERREG III A North".

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

8 Prin scrisoarea primită de Lapin liitto la 30 octombrie 2002, guvernul provincial a solicitat să beneficieze de o contribuție pentru costurile de asistență tehnică efectuate în cadrul programului, în cuantum de 95 880,72 SEK pentru anul 2001. Cuantumul acestei contribuții a fost obținut prin aplicarea la costurile salariale ocazionate de asistența tehnică din cadrul acestui program a unui procent calculat în funcție de proporția costurilor generale ocazionate administrației respectivului program (costuri salariale și alte costuri suportate pentru activitățile sale cu caracter orizontal, inclusiv costurile sus-menționate aferente respectivului program) în raport cu costurile salariale ocazionate de activitatea obișnuită a respectivei administrații, care corespund diferenței dintre costul total al salariilor plătite cu acest titlu și costurile salariale sus-menționate.

9 Prin decizia din 20 februarie 2003, Lapin liitto a respins cererea. În opinia sa, plățile efectuate ar fi trebuit să fie stabilite prin chitanțe și facturi sau documente contabile cu valoare probatorie echivalentă. Costurile ar fi trebuit să se întemeieze pe costuri reale, pe când costurile în discuție în acțiunea principală, calculate prin intermediul unui procentaj, nu ar fi fost afectate programului după o metodă echitabilă și justificată corespunzător în sensul punctului 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000.

10 Din decizia de trimitere rezultă de asemenea că Lapin liitto a primit la 26 septembrie 2003 o cerere de la guvernul provincial care urmărea din nou obținerea unei contribuții pentru costurile aferente programului în ceea ce privește anii 2001 și 2002, în sumă de 56 854 SEK și, respectiv, de 186 982 SEK. Aceste costuri erau legate de costurile generale aferente serviciilor informatice, gestiunii personalului, serviciilor de curierat, gestiunii bugetare și imobilelor.

11 Prin decizia din 24 noiembrie 2003, Lapin liitto a respins această cerere în privința tuturor costurilor referitoare la serviciile informatice, gestiunea personalului, serviciile de curierat și gestiunea bugetară pentru motivul că, chiar și după trimiterea unei cereri de precizări datate 2 octombrie 2003, guvernul provincial nu a oferit nicio explicație cu privire la salarii întemeiată pe o listă a orelor de lucru și nici nu a furnizat explicații în ceea ce privește legătura celorlalte costuri cu programul.

12 Potrivit Lapin liitto, nu s-au oferit explicații nici în ceea ce privește suprafețele birourilor persoanelor care au luat parte la acest program, pentru a calcula costurile privitoare la imobile. Din acest motiv, s-a pornit de la o suprafață de 15 m^2 pe birou pentru a evalua costurile privitoare la imobile, în loc de 20 m^2, cât apare în cerere. Prin urmare, Lapin liitto a plătit 6 558,98 SEK și, respectiv, 22 203,30 SEK, cu titlu de costuri aferente corpurilor de clădire ocupate în 2001 și, respectiv, în 2002 de către participanții la program.

13 În reclamația formulată împotriva deciziei de respingere din 24 noiembrie 2003, guvernul provincial a subliniat că, în urma unei întâlniri avute cu Lapin liitto și cu Ministerul de Interne, a utilizat un nou model de calcul, conform căruia costurile

(costuri generale) a căror rambursare este solicitată se întemeiază pe costurile reale înscrise în contabilitate, fiind afectate după o metodă proporțională, echitabilă și justificată corespunzător, în funcție de costul anual al forței de muncă.

14 Această reclamație a fost respinsă prin decizia din 6 februarie 2004, pentru motivul că guvernul provincial a utilizat ca bază de calcul al costurilor generale eligibile costurile anuale ocazionate de serviciile informatice, de prestațiile economice și de serviciile de personal, acestea fiind împărțite după numărul mediu de salariați ai administrației care s-au ocupat de program în cursul anului respectiv. Prețul lunar al unui serviciu ar fi același pentru toți. În a doua cerere de contribuție, costurile ar fi fost afectate drept costuri ale programului proporțional cu timpul de muncă efectuat de fiecare persoană. În acest mod, costurile nu ar putea fi calificate ca fiind ocazionate de acest program. În ce privește costurile salariale incluse în suma solicitată, în măsura în care nu au fost individualizate după o listă a orelor de muncă, nu ar putea fi luate în considerare cu titlu de costuri de asistență tehnică ale respectivului program.

15 Instanța de trimitere, sesizată de guvernul provincial cu o acțiune în plata costurilor în litigiu precizează că, în cererea sa, acest guvern a împărțit costurile de asistență tehnică menționate la efectivul anual mediu al întregii administrații în cauză, astfel încât a fost posibil să se calculeze partea costurilor pe persoană, pe an și pe lună. Utilizarea acestui mod de calcul mediu ar fi permis afectarea costurilor susmenționate în calitate de costuri ale proiectului, în funcție de timpul de muncă efectuat concret de fiecare persoană care a lucrat în cadrul programului.

16 Potrivit Lapin liitto, guvernul provincial nu a indicat în mod suficient de precis care era partea asistenței tehnice din costurile generate de acest program. În ceea ce privește salariile, pentru a putea afecta costurile drept costuri ale respectivului program, în conformitate cu Regulamentul nr. 1685/2000, Lapin liitto solicită să se furnizeze o listă a orelor de muncă zilnice efectuate de fiecare persoană care a lucrat cu timp parțial în cadrul programului.

17 În aceste condiții, Rovaniemen hallinto-oikeus a decis să suspende judecarea cauzei și să solicite Curții o interpretare a punctului 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000.

Cu privire la întrebarea preliminară

18 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă punctul 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000 trebuie interpretat în sensul că se opune unei metode de calcul al costurilor generale drept cheltuieli eligibile în cadrul unui proiect cofinanțat de Fondurile structurale pentru unicul motiv că această metodă se bazează pe un procentaj sau pe o parte proporțională, printre altele, din costurile salariale sau din timpul de muncă.

19 Potrivit acestei dispoziții, costurile generale reprezintă o cheltuială eligibilă, cu condiția să fie întemeiate pe costuri reale legate de aplicarea operațiunii cofinanțate de Fondurile structurale și să fie afectate operațiunii în proporția cuvenită, potrivit unei metode echitabile și justificate corespunzător.

20 Deși versiunea finlandeză a respectivei dispoziții nu include nicio referire la cerința conform căreia costurile ar trebui să facă obiectul unei afectări „în proporția cuvenită" operațiunii respective, totuși această împrejurare nu poate avea consecințe, din moment ce rezultă dintr-o jurisprudență constantă că dispozițiile comunitare trebuie interpretate și aplicate în mod uniform, în lumina versiunilor stabilite în celelalte limbi ale Comunității Europene și că, în speță, versiunile lingvistice, altele decât versiunea finlandeză, menționează expres necesitatea unei afectări a costurilor generale în proporția cuvenită sau proporțional cu operațiunea în cauză (a se vedea, prin analogie, în special hotărârea din 17 iulie 1997, Ferriere Nord/Comisia, C-219/95 P, Rec., p. I-4411, punctul 15).

21 În temeiul punctului 1.10 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000, statele membre sunt autorizate să aplice norme interne mai stricte pentru a stabili cheltuielile eligibile în conformitate cu punctele 1.6, 1.7 și 1.8 din această regulă.

22 Fără a aduce atingere normelor interne care prevăd condiții mai stricte, constituie, prin urmare, o cheltuială eligibilă costurile generale efectuate de beneficiarul final, din moment ce, conform punctului 1.8 din respectiva regulă nr. 1, aceste costuri îndeplinesc trei condiții, și anume sunt întemeiate pe costuri reale, sunt legate de punerea în aplicare a operațiunii cofinanțate de Fondurile structurale și sunt afectate operațiunii în proporția cuvenită, conform unei metode echitabile și justificate corespunzător.

23 În ceea ce privește prima condiție de eligibilitate, este suficient să se sublinieze că, astfel cum arată Comisia, sunt întemeiate pe costuri reale cheltuielile care au fost

plătite efectiv de către beneficiarii finali și care sunt justificate cu facturi achitate sau cu documente contabile de valoare probatorie echivalentă în sensul articolului 32 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1260/1999.

24 În ceea ce privește a doua condiție de eligibilitate, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1260/1999, cheltuielile legate de operațiuni nu sunt eligibile pentru contribuția Fondurilor structurale decât dacă respectivele operațiuni fac parte din intervenția în cauză. Prin urmare, sunt vizate cu titlu de cheltuieli eligibile costurile generale aferente resurselor și serviciilor de care beneficiarii finali au nevoie în scopul realizării operațiunii cofinanțate de aceste fonduri.

25 În ceea ce privește a treia condiție de eligibilitate, asupra aplicabilității căreia părțile din acțiunea principală sunt în dezacord, trebuie să se constate că aceasta nu are ca obiect impunerea unei metode de calcul unice, ci lasă statelor membre o marjă de apreciere în calculul cheltuielilor eligibile. Această condiție are în vedere numai să subordoneze luarea în calcul a costurilor generale drept cheltuieli eligibile afectării acestor costuri „operațiunii în proporția cuvenită, după o metodă echitabilă și justificată corespunzător".

26 Prin urmare, punctul 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000 nu poate fi interpretat ca opunându-se metodelor de calcul al costurilor generale eligibile bazate pe un procentaj sau o parte proporțională, printre altele, din costurile salariale sau din timpul de muncă, cu condiția totuși ca beneficiarul final să fie în

măsură să demonstreze că aceste cheltuieli sunt afectate proiectului potrivit unei metode care respectă criteriile enunțate în această dispoziție.

27 Trebuie precizat că, astfel cum a subliniat Comisia în mod corect, afectarea către proiectul respectiv a costurilor generale, cum sunt în special costurile salariale, cheltuielile imobiliare sau cele privind serviciile informatice, trebuie să țină cont, din perspectiva criteriilor sus-menționate, de relația între numărul de persoane care lucrează la realizarea proiectului, numărul de ore de muncă pe care i le consacră aceste persoane sau cuantumul salariilor plătite cu acest titlu, precum și numărul mediu de persoane care lucrează în administrația respectivă, numărul mediu de ore care sunt efectuate sau cuantumul mediu al salariilor plătite.

28 Prin urmare, trebuie să se răspundă la întrebarea formulată în sensul că punctul 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul nr. 1685/2000 nu se opune unei metode de calcul al costurilor generale drept cheltuieli eligibile în cadrul unui proiect cofinanțat de Fondurile structurale pentru unicul motiv că această metodă se bazează pe un procent sau pe o parte proporțională, printre altele, din costurile salariale sau din timpul de muncă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

29 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) dispune:

Punctul 1.8 din regula nr. 1 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 1685/2000 al Comisiei din 28 iulie 2000 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor în cadrul operațiunilor cofinanțate de Fondurile structurale, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 448/2004 al Comisiei din 10 martie 2004, nu se opune unei metode de calcul al costurilor generale drept cheltuieli eligibile în cadrul unui proiect cofinanțat de Fondurile structurale pentru unicul motiv că această metodă se bazează pe un procent sau pe o parte proporțională, printre altele, din costurile salariale sau din timpul de muncă.

Semnături